

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ศึกษาความสัมพันธ์ของการปรับตัวของรายจ่ายและรายรับรัฐบาลต่อภาวะเงินเฟ้อ โดยใช้สมมติฐานของ Aghevli และ Khan ว่าภาวะเงินเฟ้อได้ทำให้รายจ่ายรัฐบาลในรูปตัวเงินเพิ่มขึ้นในอัตราที่รวดเร็วกว่ารายรับรัฐบาล จึงเป็นผลให้เกิดการขาดดุลของรัฐบาล และส่งผลให้ปริมาณเงินเพิ่มขึ้นจึงเกิดภาวะเงินเฟ้อ และเงินเฟ้อนี้เองจะกลับไปกระทบต่อรายรับและรายจ่ายรัฐบาล โดยมีการศึกษาออกโดยศึกษาความสัมพันธ์ของการปรับตัวของรายจ่ายและรายรับรัฐบาลต่อภาวะเงินเฟ้อ การกำหนดราคา และ ปริมาณเงิน พร้อมทั้งนำมาเปรียบเทียบการปรับตัวระหว่างรายจ่ายรัฐบาลและรายรับรัฐบาลโดยใช้ค่าการปรับตัวต่อภาวะเงินเฟ้อ ค่าความยืดหยุ่นต่อรายได้ประชาชาติ และความล่าช้าของรายรับและรายจ่ายรัฐบาล ทั้งนี้ยังได้วิเคราะห์รวมถึงการกำหนดราคาและปริมาณเงิน รายรับและรายจ่ายรวมและแยกประเภท มีกลุ่มตัวอย่างเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ซึ่งเป็นข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจการเงินของประเทศไทย แบบรายไตรมาส ระหว่างปี พ.ศ. 2539-2545 มีการวิเคราะห์การวิจัยตามทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างอัตราเงินเฟ้อกับรายรับและรายจ่ายรัฐบาล ของ Aghevli และ Khan และใช้การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression Analysis) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Eviews

ผลการวิจัย พบว่าการปรับตัวของรายจ่ายรัฐบาลต่อภาวะเงินเฟ้อมีค่ามากกว่าค่าสัมประสิทธิ์การปรับตัวของรายรับรัฐบาลต่อภาวะเงินเฟ้อ เป็นไปตามสมมติฐานของ Aghevli และ Khan จากการที่เมื่อเกิดภาวะเงินเฟ้อขึ้นซึ่งทำให้รายได้ที่แท้จริงลดลง รัฐบาลจึงต้องเข้าไปช่วยด้วยการใช้รายจ่ายรัฐบาลเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ โดยการใช้นโยบายขาดดุลทำให้เกิดการเพิ่มขึ้นของปริมาณเงิน และสืบเนื่องให้ระดับราคาภายในประเทศสูงขึ้นจนเกิดภาวะเงินเฟ้อตามมา เป็นผลทำให้เกิดการขาดดุลเพิ่มขึ้นและทำให้เกิดเงินเฟ้อเพิ่มขึ้นอีกจนกลับไปเป็นวัฏจักรต่อไป แต่การเกิดขึ้นจากการปรับตัวของรายรับและรายจ่ายภายในประเทศต่อสภาวะเงินเฟ้อยังอยู่ในระดับที่ต่ำ จากการที่รัฐบาลมีความระมัดระวังในการใช้รายจ่ายไม่ให้ออกไปเพื่อไม่ให้เกิดการขาดดุลที่สูงเกินไป และจากการศึกษานั้นพบว่ารายรับและรายจ่ายรัฐบาลเป็นเครื่องมือช่วยรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจโดยรวม โดยเฉพาะการใช้จ่ายรัฐบาลนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งหากใช้จ่ายอย่างไม่มีประสิทธิภาพแล้วอาจทำให้เกิดผลเสียต่อระบบเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นได้ ดังนั้นการดำเนินนโยบายรายรับและรายจ่ายจึงควรใช้ให้เกิดผลประโยชน์มากที่สุดเพื่อให้เกิดการพัฒนาและยังผลให้เกิดการปรับตัวที่ดีขึ้นและเพิ่มความมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจต่อไป

The purposes of this study was to study the relations of adjustment of government income-expenditure against inflation situation by applying Aghevli and Khan assumption. This assumption said that the inflation situation made the government expenditure increased at quicker rate than the government income which affected to the lack of balance-of-payments of government and inflation situation. This study would studied the relations of income-expenditure against the inflation situation, price control and the volume of money. Comparing this relations with the adjustment of government income-expenditure by applying adjustment value against the inflation situation, the elasticity value against national income and the lateness of government income-expenditure. The sample consisted of the secondary data which was economic and monetary data of Thailand in the model of three months period from 1996 until 2002. Data analysis was by means of Eviews package in order to determine the multiple regression analysis by applying the Aghevli and Khan's theory of relations between inflation rate and government income-expenditure.

The results showed that the adjustment of government income and expenditure toward inflation situation had value higher than the adjustment coefficient of government income toward inflation according to the Aghevli and Khan assumption. When the inflation occurred, it made the real income decreased. The government helped by using the government expenditure to stimulate the economic by applying Lack of balance policy to increase money and the price level of the country then it occurred inflation situation. Therefore it made increased lack of balance-of-payments and inflation situation, turning in cycle. The adjustment of income-expenditure in the country against inflation situation was at low level because the government was cautious in not spending high level of expenditure so as to made the lack of balance was not very high. In addition, government income-expenditure was a tool for maintaining the economic situation, especially the payments of government was the most important. If payments were not efficiently, it would cause damage to the economic system. Therefore it had to use the income-expenditure policy to be the most beneficial so as to it could develop, adapt and increase good economic stability in the future.